RAKOVNICKÉ OBECNÉ NOVINY

Číslo 5
✱
Ročník III
✱
Október
2003

Všetky náklady spojené s vydávaním a rozširovaním hradí obec Rakovnica

HISTORICKÁ KRÁSA STODÔL, HUMIEN

Kombinácia nepálených tehál a dreva.

Stavba si pamätá celé generácie.

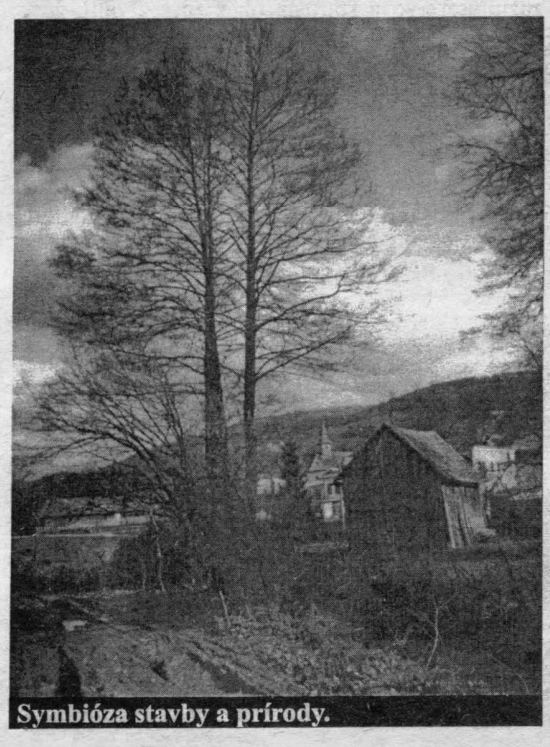

Symbióza stavby a prírody.

VÁŽME SI ŽIVOT I MAJETOK

Príspevok predsedu Komisie pre ochranu verejného poriadku v Rakovnici.

Vážení spoluobčania,

prebiehajúce zmeny v organizácii štátnej správy a s nimi spojený prenos kompetencií na samosprávu obcí a miest sa dotýkajú každého z nás.

Starosta obce a obecné zastupiteľstvo bez podpory, spolupráce a pochopenia všetkých občanov obce ťažko dosiahnu vytýčené ciele.

V zastúpení komisie pre ochranu verejného poriadku Vás chcem vyzvať na spoluprácu pri riešení bežných životných udalostí.

Jedným z hlavných problémov života v našej obci sú komplikované medziľudské vzťahy susedov. Komisia má ťažkú a zložitú prácu pri riešení takýchto sporov. Vhodnejším riešením je vzájomná tolerancia, ústretovosť a rozumná dohoda.

Ďalším problémom, ktorý trápi nás všetkých sú nelegálne skládky rôzneho odpadu, lemujúce celé okolie našej obce. Odpad, ktorý sa na skládkach rozkladá môže ohroziť zdravie nielen nás, ale hlavne našich detí a ďalších generácií.

Málokedy si to uvedomujeme, no takýmto vynášaním smetí do prostredia, porušujeme viacero zákonov a právnych noriem. Nesmieme dopustiť, aby sme si z malebnej dedinky spravili smetisko.

Pretrvávajúcim problémom v obci je nelegálny výrub dreva z okolitých lesov. Títo taktiež „drevorubači" v nevedomosti sa dopúšťajú trestného činu krádeže nezávisle od výšky spôsobenej škody.

Komisia na ochranu verejného poriadku má oklieštené právomoci, aby pomohla občanom, avšak prostredníctvom starostu obce má oznamovaciu právomoc a povinnosť príslušným orgánom štátnej správy.

Všetci sme občania tejto obce a tak si vážme život a majetok spoluobčanov i majetok obce ako svoj vlastný.

JUDr. Ivan Gallo

Chránená stromom stále slúži. Foto: Dr. Sabo

Zo zasadnutia OZ

Boli prijaté dôležité dokumenty.

Piate zasadnutie OZ sa uskutočnilo 4. 8. 2003. Program rokovania bol veľmi bohatý. Poslanci rozoberali stav miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, cintorína, kultúrnych a športových zariadení obce. Pri prerokovaní jednotlivých otázok poslanci, na základe poznatkov vlastných a od občanov, žiadali zabezpečiť zábrany pri cestách (najmä na „Hostinci"), upozorniť občanov na dodržiavanie čistoty; na podmienky využívania verejných priestranstiev, úpravy ciest po plynofikácii...

Významnými bodmi rokovania boli starostlivosť o starých, nemocných a sociálne slabších občanov; spolupráca s podnikateľskými subjektami v obci, analýza príjmov a poplatkov za psa; organizácia miestnych daní. Novinkou bolo prerokovanie a schválenie Cintorínskeho poriadku v obci Rakovnica s ktorým sa majú možnosť oboznámiť občania kedykoľvek v OcÚ. Dôležitým bodom rokovania bolo prerokovanie a schválenie VZN o podmienkach držania psov v obci Rakovnica. Touto prijatou normou by sa mal zjednať poriadok so psím problémom.

Na návrh HKO (hlavnej kontrolórky obce) samostatným bodom rokovania bolo plnenie rozpočtu obce za polrok 2003. Na základe predloženej správy vyplynuli viaceré úlohy napr.: spracovanie úpravy rozpočtu v jednotlivých rozpočtových položkách tak, aby rozpočet bol vyrovnaný; plne rešpektovať internú smernicu pre vedenie účtovníctva; v spolupráci so starostom obce pripravovať rozpočet obce na rok 2004.

Ďalšie body rokovania boli zamerané na schválenie Zásad kontrolnej činnosti v obci Rakovnica. schválenie Štatútu ZPOZ pri OZ v Rakovnici...

Všetky otázky o ktorých poslanci rokovali boli jednoznačne zamerané pre občanov a vyplývali z ich potrieb. -sa-

ZISTENÉ ZÁVADY A POTREBA ICH ODSTRÁNENIA

SPP a. s. Poprad OPS (plynoslužobňa) v Rožňave ako budúci prevádzkovateľ STL v Rakovnici a odberu plynu občanmi pri preberaní zistil drobné nedostatky.

SPP žiada občanov, budúcich odberateľov plynu, aby zistené nedostatky odstránili. Ide o to aby:

- **každá prípojka bola ukončená v skrinke aj keď sa hneď nebude používať,**
- **skrinka musí byť umiestnená tak, aby prístup do nej bol voľný z verejného priestranstva (treba urobiť výrez v plote, úprava prístupu ku skrinke bez prekážok),**
- **k plynovodu musí byť voľný prístup vždy, v každom čase z bezpečnostných dôvodov**
- **po urobení domového rozvodu všetky kovové časti (rúry) treba hneď chrániť základným a vrchným náterom**
- **SPP oznamuje, že kto nebude mať splnené požiadavky SPP (hore uvedené) tomu prípojku zruší.**

Účasť poslancov na zasadnutiach obecného zastupiteľstva (OZ)

Na základe rozhodnutia OZ v Rakovnici uverejňujeme menovitú účasť poslancov na zasadnutiach OZ.

Do 27. 9. 2003 bolo 10 zasadnutí OZ.

Meno poslanca	Účasť	Neúčasť
Mgr. Ľ. Birková	9	1
JUDr. I. Gallo	9	1
Ľ. Lešták	6	4
M. Lorko	4	6
J. Blahút	4	6
Ing. M. Genči	10	0
Dr. J. Sabo, CSc.	10	0

Vzhľadom k tomu, že je malý počet poslancov, OZ môže zasadať iba vtedy ak je prítomná nadpolovičná väčšina. Hranicou je prítomnosť 4 poslancov. Do celkového počtu prítomných sa starosta obce nezapočítava.

Čo potrebujeme k ohláseniu drobnej stavby k plynofikácii

Podľa informácie zo spoločného stavebného úradu pre našu obec občania, firmy majú predložiť k ohláseniu drobnej stavby k plynofikácii do OcÚ nasledovné dokumenty:

- projekt (výkres a technická správa)
- vyjadrenie SPP k PD (projektovej dokumentácii)
- evidenčný list pre napojenie odberateľa
- list vlastníctva nehnuteľnosti
- kópiu z katastrálnej mapy
- žiadosť z OcÚ na drobnú stavbu
- súhlas spoluvlastníkov nehnuteľnosti
- potvrdenie dodávateľa plynofikácie
- žiadosť o dodávku zemného plynu

Všetky dokumenty treba dvakrát. Po vystavení rozhodnutia Ocú jedna sada sa vráti majiteľovi.

Obecné zastupiteľstvo a starosta obce sa rozhodli, že za vydanie prvého stavebného povolenia sa správny poplatok nebude vyberať. Za obhliadku terénu realizácie plynofikácie sa vyberá poplatok 500,- Sk. Za kolaudáciu obec nebude správny poplatok vyberať.

Pri historických budovách k hore uvedeným dokumentom je potrebný súhlas pamiatkárov.

Upozorňujeme občanov, že ak nedodržia ohlásenie drobnej stavby, musí OcÚ realizovať sankcie. Výška sankcií je do 10.000,- Sk. -jf-

Preberacie konanie plynofikácie. Foto: Dr. Sabo

NEZABUDNUTEĽNÉ STRETNUTIE

Stretnutie pri studničke v Hänclovej doline hlboko poznačilo podujatie, ktoré sa konalo dňa 23. 8. 2003. Organizátorom bola základná organizácia JDS a OcÚ v Rakovnici.

Spoločenské podujatie bolo bohaté na kultúrny zážitok. Hlavným bodom bola prednáška prof. J. Fabiána a Ing. L. Sedláka o baníctve ako zdroji obživy občanov Rakovnice. Účastníci sa dozvedeli veľa zaujímavých informácií. Najviac sa vedomosťami obohatila mladšia generácia. Na prednášku nadväzoval krst kníh O. Žúdela, nášho rodáka.

Zaujatí programom. Foto: Dr. Sabo

Nový krb.

Knihy sa krstili hutmanskými palicami tak, ako sa v baníckom kraji patrí. Krstnými otcami boli Ing. O. Lorko, starosta obce a O. Bradáč, predseda ZO JDS. Po oficiálnej časti nasledoval jedinečný kultúrny program, ktorý pozostával z básní O. Žúdela, piesní, hry na hudobné nástroje a ľúbivého spevu prítomných.

Po oficiálnej oslave na programe bolo aj občerstvenie, ktoré dekorovalo príjemnú atmosféru stretnutia. Počasie sa vydarilo, zážitky boli hlboké. K peknej atmosfére prispelo aj prostredie, ktoré pre väčšinu ľudí bolo nové. Hneď na začiatku ľudí vítala pekná lavička, potom strieška nad lavicami, nový krb, prakticky nanovo upravená studnička a na nej nový zrub.

Účastníci sa vyjadrili ku všetkému s nadšením. Aj cestou RON ďakujú za pekný, neopakovateľný a príjemný zážitok. -ao-

Pre zábavu

Desatoro zásad práce

1. Ži, aby si mohol odpočívať!
2. Miluj svoju posteľ, je tvoj chrám!
3. Ak ťa príde niekto navštíviť, aby si si odpočinul stoj (lež) pri ňom!
4. Odpočívaj cez deň, aby si mohol v noci spať!
5. Práca je posvätná, preto sa jej nedotýkaj!
6. Nikdy nerob zajtra, čo môžeš urobiť pozajtra!
7. Pracuj tak málo, ako je to len možné. Čo je potrebné urobiť, nechaj urobiť iných!
8. Upokoj sa. Nikto ešte nezomrel z ničnerobenia, ale pri práci by si si mohol ublížiť!
9. Keď pocítiš potrebu pracovať, pohodlne sa usaď, aby ťa to prešlo!
10. Nezabúdaj, že práca je zdravá! Preto ju prenechaj chorým!

Stiahnuté z internetu

Z tvorby Ondreja Žúdela nášho rodáka

Nepravé hviezdy

Nie, nemusíš mi vravieť, že ma nemáš rada.
Ja na tom aj tak nič nezmením.
Láska padá inak, ako hviezda padá,
či suché lístie v jeseni.

A keď to náhle, ako hviezda padne,
vraví sa, že to prebolí.
To padajú iba meteory chladné,
to pravé hviezdy neboli.

Večer milencov

Pokúša vietor dievča plavé,
že darmo čaká „frajera".
Utíchli piesne v chladnej tráve.
Noc hlávky kvetov zaviera.

No ona čaká, čaká stále.
Málo ty, vetrík o láske vieš.
Načo hneď trúsiť slané žiale.
Veď on by ju čakal dlho tiež.

Smutná vŕba

Tebe je dobre, smutná vŕba.
Každý ti uzná smútok, žiaľ.
O tvoje smútky nikto nedbá,
Ktože by sa ti zo sĺz smial.

Tebe bolesť kvetom kvitne.
Mne zas každý by sa smial.
No by si videla, ako zištne.
keby tak mohol, vyplakal.

Spomienka

Túžby sa menia ako ľudská tvár.
Spomienky tlejú nenápadne.
Niekedy sa zmenia v prudkú žiar
a túžba nechtiac do nej padne.

Oči stretnú tých, čo neboli.
Tíško nám prejdú snenia dvermi.
A spomienka, čo predtým nebolí,
razom nejak trápi, trápi veľmi.

Ukážky sú z knihy *Trpké plánky* (výber z tvorby). Uverejnené so súhlasom autora.

AKTÍVNY ŽIVOT DÔCHODCOV

Z príhovoru predsedu ZO JDS v Rakovnici pri Studničke.

Vážení dôchodcovia, milí hostia,
od vzniku našej základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska schádzame sa pri tejto studničke, dnes už vynovenej po tretí krát. Rád by som bol, keby sa to stalo tradíciou a tu sme sa mohli stretávať ešte dlhé roky, aby sme si toto miesto uctievali, stále ho zveľaďovali a nedovolili ho vandalom zničiť.

Prvé stretnutie sme mali s našimi vnúčatami, kde sme skladali básničky na tému Zem, Voda, Vzduch a Slnko a všetci sme sa tešili ich šikovnosti. Druhé stretnutie sme pripravili s historikom, ktorý napísal kroniku o vzniku našej obci a postupné jej osídľovanie. Dnešné tretie stretnutie sa bude niesť v duchu histórie baníctva Baníctvo ako zdroj obživy obyvateľov našej obce. Okrem týchto aktivít je naša snaha vedená oživovaním tradície a zvyklosti našej obce, ako aj kultúrne a spoločenské posedenia. Usilujeme sa o účelový kontakt s dôchodcami obce, ponúkame všetkým dôchodcom aktivity, spoločenské stretnutia aby medzi sebou komunikovali, stretávali sa a vymieňali si názory. Veď dnešní seniori sú zdravší, vzdelanejší, politicky aktívnejší očakávajúc

Priateľská gratulácia. Foto: Dr. Sabo

viac od života, chcú viac dávať, ale aj viac dostávať. Ak spomínam vzdelanostnú potenciu, tak spomeniem skutočnosť, že pred 50 rokmi sme nemali v obci ani jedného dôchodcu s akademickým vzdelaním, dnes sú medzi nami od profesora až po magistra, od technika až po odborníkov v jednotlivých profesiách vzdelaní občania - dôchodcovia.

Ak apelujeme na potrebu sa spolu stretávať, mám na mysli i odovzdávanie našich vedomostí, bohaté skúsenosti našim deťom a vnúčatám tak ako to povedal básnik: „Ak náš potenciál, um, skúsenosti, vzdelanosť, zručnosť neodovzdáme mladšej generácii, je to toľko akoby sme neboli žili.“ Preto som rád, že sú medzi nami najmä naše vnúčatá, ktoré si príklady, z nás starších, môžu vybrať a môžu im poslúžiť pri formulovaní života a životnej cesty.

Naša organizácia sa snaží hodnotiť i ekonomickú a sociálnu situáciu dôchodcov, ktorá je od samého začiatku takzvaného kapitalizmu ťaživá. Poukazujeme prostredníctvom vyšších orgánov na stále sa zhoršujúcu situáciu dôchodcov, bojujeme o včasnú valorizáciu dôchodkov, o prehodnotenie opatrenia v zdravotníctve, o oslobodenie od platenia u lekára a za dopravu a ďalšie negatíva, ktoré naše dôchodky a peňaženky zoštíhľujú. Sú to takmer bezhlavé pokusy, avšak veľmi aktuálne, keďže sa naši dôchodcovia dostávajú na pokraj chudoby a biedy.

Každý člen našej organizácie sa týchto aktivít môže zúčastňovať a byť prínosom na ponúkaných akciách. Aby boli všetky akcie prínosom pre našich dôchodcov, musí byť i dobrá spolupráca s obecným úradom a jej starostom a zastupiteľstvom. Veď v našej obci máme z celkového počtu obyvateľov 608 až 166 dôchodcov. Obecný úrad naše aktivity hodnotí kladne a na našu činnosť nám aj finančne prispieva a usporadúva i posedenie s dôchodcami pri príležitosti mesiaca úcty k starším. Chceme i naďalej upevňovať dobrú spoluprácu s obecným úradom a svoje skúsenosti a poznatky odovzdávať pre rozvoj našej obci v rámci Rady starších, ktorú chceme aby sa ujala ako poradný orgán starostu.

Vážení dôchodcovia, milí hostia,
dnešné naše podujatie bude zamerané na históriu baníctva všeobecne a baníctva ako zdroja obživy nášho obyvateľstva. Za tým účelom sme pozvali medzi nás odborníkov na spomínanú tému a to p. profesora J. Fábiána a p. Ing. L. Sedláka, ktorí majú bohaté vedomosti z tejto problematiky. Ja ich medzi nami srdečne vítam.

Ďalej by sme previedli akt krstenia kníh od nášho občana, autora p. O. Žúdela, ktorého medzi sebou vítame. Cíťte sa tu dobre a dobrú zábavu Vám prajem.

Ondrej Bradáč,
predseda ZO JDS v Rakovnici

Náš baník - spisovateľ

Všade tam, kde sa zídu ľudia kvôli tej istej veci sa vytvára slávnostná atmosféra. Spoločným záujmom v tejto chvíli je zastaviť sa pri tvorbe nášho rodáka autora kníh: Banícka nátura I, II próza, Neuvážené úvahy aforizmy, Trpké plánky poézia, Kohútie modlitby poézia pána Ondreja Žúdela, po našom Andorä na hroboch.

Do spoločenstva obyvateľov Rakovnice vstúpil dňa 25. marca 1940, čo je dátum jeho narodenia. Prostredie, kde viac ako 80% populácie sa živila baníctvom, viedlo jeho kroky na banícku priemyslovku do Spišskej Novej Vsi. Sudičky boli štedré; k vlastnostiam baníka ako šikovnosť, nebojácnosť, tvrdá banícka nátura, mu darovali schopnosť cítiť krásu slova a pomocou neho vyjadrovať hĺbku ľudskej duše. Badať to najmä v jeho veršoch.

Po ukončení štúdia začal pracovať v bani ako geológ. Vzácnosťou je prepojenie hĺbky podzemia a poznania, teda baníka s básnikom. Už v mladom veku tvoril a uverejňoval v Baníckom slove, Zore Gemera, neskôr v Novom slove, Pravde, Východoslovenských novinách, Roháči, almanachu Poľné kvety a tiež písal pre Slovenský rozhlas.

Pracovať v bani prestal zaslúžene odpočíva na dôchodku, neprestal však tvoriť, čomu sa tešíme i my tu prítomní. Sme radi a hrdí na rodáka. Gemer a dúfajme, že nielen Rožňava, ale hlavne Rakovnica sa v jeho tvorbe dostane do povedomia umeleckého sveta. Veríme, že jeho tvorbou si budeme oživovať spomienky na starý dom, dvor, ulicu, potok, na drevené strechy, ploty, ale hlavne na veselosť, družnosť, bosé nohy v tráve, na ruky pospájané úprimným záujmom jeden o druhého, vždy pripravené pomôcť(aj keď sa to dnes neno-sí). Na tiché večery, na slová, ktoré v nich zneli a každé malo hodnotu a opodstatnenosť. Na tvrdé ruky otcov, ktoré vedeli pohladiť, na ustarostený úsmev matky, čo vedel zastaviť plač, na detské hry pri potoku na lúke, na poriadok a lad, ktorý sme prirodzene preberali od starších bez nútenia, len tak.

Ďakujeme Ti za takúto možnosť a želáme plný sud atramentu, aby pero písalo.

Mgr. Mária Sabová

Rozvoj baníctva pri Rakovnici

Baníctvo bolo prastaré povolanie, dávalo obyvateľom obce obživu už od dávnych čias. Významný rozvoj baníctva v celej rožňavskej oblasti nastal v 15. a 16. storočí, keď sa už vo väčšej miere začala spracúvať železná ruda. Zakladali sa ťažiarske spoločenstvá, ktoré koncom 19. storočia získala Rimavskomuránska spoločnosť. Namáhavá práca baníkov bola spätá so zápasom za lepšie pracovné a životné podmienky a za vyššie zárobky.

Pôvodný názov úseku Mních sa v roku 1960 zmenil na žiadosť kolektívu pracovníkov na Mier. Slávnostné premenovanie bolo 15. októbra 1960. Hlavnú rudnú bázu baníckeho podnikania predstavovali sideritové žily. Zdanlivo mali jednoduchú mineralizáciu, ale podrobnejším skúmaním sa zistila ich pestrá mineralizácia. Na vybraných žilách a ložiskách úseku Mních zistili výskyt týchto minerálov: kremeň, magnetit, pyrit, hematit, chalkopyrit, kalcit, rumelka, sadrovec a iné.

Mních pozostával z hlavnej žily a z dvoch nadložných žíl. Priemerná mocnosť sa pohybovala od 2 m až do 8 m. Z tohto ložiska sa už v roku 1899 vyťažilo 575 ton železnej rudy. Na základe vyrúbaných kubatúr zo starých čias je známe že vydobytá ruda na ložisku predstavovala asi 10 tisíc ton limonitu. Objavenie ložiska spadá do konca 18. storočia. Ústie štôlne Mních je na južnom svahu vrchu Mních, nad štátnou cestou s výškovým rozdielom 74 m.

Po roku 1900 sa ťažba ložiska na niekoľko rokov prerušila. Nový prieskum sa začal v roku 1950 a 15. apríla 1958 ložisko Mních pričlenili k závodu Rožňava Baňa.

Výstavba úseku Mier prebiehala v rokoch 1964 1970. Výstavba zahŕňala vybudovanie centrálnej šachty, strojovne, čerpacej stanice, vetranie bane, sklad výbušnín, prívod vzduchu a vody, výstavbu sociálnej budovy atď.

Mgr. E. Uhrinová,
kronikárka obce

Krátke informácie

Viete čo pijete? Občania napojení na obecný vodovod môžu spokojne piť vodu. Podľa fyzikálneho a chemického rozboru pH je 7,48; vápnik je 70, 14 mg/l; horčík 24,32 mg/l; železo menej ako 0,3; mangán menej ako 0,1 mg/l. Podľa záveru Ústavu hygieny a epidemiológie v Rožňave je voda chemicky, mikrobiologicky a biologicky nezávadná. O ostatných vodách v studniach sa to už presne nedá povedať. Ak chcete vedieť čo pijete, je potrebné urobiť rozbor vody.

Nepodceňovať. Besnota nepozná hranice a potencionálne hrozí aj Rakovnici. Ochrániť sa môžeme veľmi jednoducho. Sledujte správanie svojich ale aj cudzích psov a mačiek, alebo voľne žijúcich zvierat. Všetko neprirodzené môže nasvedčovať ochoreniu. Nezabúdajme aj na očkovanie psov a mačiek. Túlanie psov a mačiek cez deň i v noci napomáha šíreniu besnoty.

Môžete si kúpiť. Od septembra dostať kúpiť regionálny denník v obchode s potravinami v obci a na „hostinci".

Zrušujú ÚVS. V súlade so zákonom č. 330/2003 Z. z. sa zrušujú územné vojenské správy (ÚVS). Nástupníckou organizáciou ÚVS v Rožňave bude ÚVS v Košiciach od 1. 10. 2003. Adresa je: ÚVS, Komenského 39, 040 01 Košice.

Mláďatá. Naším bocianom, tohto roku, pribudli ďalší traja. Občania ich mohli vidieť pri Jednote na prídavnom stĺpe postavenom ochranármi.

Ľaváci. 13. august je sviatok ľavákov. Spoznáme ich podľa toho, že u nich dominuje ľavá ruka. Aj u nás sú takí ľudia. Pri ich sviatku im RON gratuluje.

Výstavný panel. Pri pohľade na obecný klub zbadáte zďaleka výstavný panel, ktorý zaberá celý výklad. Sú na ňom vystavené práce žiakov z Rakovnice, ktorí navštevujú Základnú školu v Rožňavskom Bystrom. Dúfajme, že panel využije materská škola v obci, ale i spoločenské organizácie na svoju propagáciu.

Odleteli. Podľa informácií M. Hlaváča naši bociani tohto roku odleteli 16. 8. 2003. S ich odletom môžeme spájať aj príchod jesene v našom kraji.

Diskoshow. Dňa 21. 8. 2003 sa v kultúrnom dome uskutočnila diskotéka. O príjemnú hudbu, pekné prostredie sa postaral DJ Matyo.

DJ Maťo v akcii. Foto: Dr. Sabo

AFS. Spoločnosť AFS nezávislý finančný poradca poskytuje svoje služby aj pre obec Rakovnica. Ponúka rôzne produkty, ktoré napomáhajú občanom rozumne investovať svoje peniaze. Kontakt v prípade záujmu je L. Fábry, telefón 058/732 61 73.

Preberacie konanie. Dňa 22. 7. 2003 sa uskutočnilo v Obecnom úrade v Rakovnici preberacie konanie stavby „Plynofikácia lokality Štítnik Rakovnica". Konania sa zúčastnili: Generálny, hlavný dodávateľ - Montrúr z Košíc, DKSTAV z Tvarožnej (zemné práce), Investor stavby SPP DIČ OIV z Košíc, generálny projektant Ing. P. Bendík z THERM GAS, stavebný dozor Ing. I. Kravčík a budúci užívateľ stavby SPP z Popradu plynoslužobňa v Rožňave. Prítomný bol aj starosta obce Rakovnica. Odovzdávanie a preberanie bolo dokumentačné a fyzické na tvári miesta.

Bolo veselo. Tradičná Magdolénska zábava bola dňa 26. 7. 2003 v kultúrnom dome. Zábava začala o 20.00 hod. a trvala temer do 7.00 rána. Do tanca hrala skupina „Orion". Zaujímavá bola aj tombola s rôznymi cenami.

Púť. K vďakyvzdaniu patrónky obce svätej Márii Magdaléne patrí aj tradičná púť na Iváďo. Tohto roku bola na účasť bohatá. Pre veriacich i ostatných návštevníkov spestrením boli stánky s rôznym tovarom. O občerstvenie bolo tiež postarané.

Poznajme. Plešivecká planina patrí k Národnému parku Slovenský kras. Na jej územie sa vzťahujú zákony, vyhlášky: Zákon NRSR č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny; Nariadenie vlády SR z 13. 2. 2002 ktorým sa vyhlasuje Národný park Slovenský kras; Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

pokračovanie na str. 6

pokračovanie zo str. 5

ⓘ **Seriózne.** Môže sa stať, že v OcÚ nikto nebude vzhľadom k pracovným záležitostiam, dovolenke a pod. V takom prípade treba vyvesiť oznam na dverách. Občania sa vedia podľa toho zariadiť. Nezaškodil by aj oznam v miestnom rozhlase.

ⓘ **Vydarený zájazd.** ZO Jednota dôchodcov v Rakovnici usporiadala dňa 18. 7. 2003 relaxačný zájazd do termálneho kúpaliska Dolná Strehová. Všetci záujemcovia si prišli na svoje. Užili si vody na kúpanie i sprchu z neba. Spokojní sa vrátili domov.

ⓘ **Spoločný obecný úrad (SOcÚ).** Rakovnica spolu s inými občami vytvorila SOcÚ v Rožňave. Patrí k nemu aj spoločný stavebný úrad. Vedúcim je Ing. František Porubán. Úradovňa sa nachádza v budove Mestského úradu v Rožňave.

ⓘ **Doslúžil.** Kotol na ústredné kúrenie v obecnom úrade doslúžil. Predchádzajúcu zimu len-len prežil. Stále sa niečo kazilo. Zavedením plynového kúrenia sa zjednoduší systém kúrenia i čistota ovzdušia.

ⓘ **Diskotéka.** Veselá zábava, dobrá hudba v podaní DJ Maťa bola dňa 11. 6. 2003 v kultúrnom dome. Bol to pekný zážitok.

ⓘ **Nebezpečný odpad.** Obec zrealizovala zber nebezpečných odpadov v mesiaci júli. Zberali sa staré nepoužiteľné akumulátory. Občania boli disciplinovaní a ústretoví. Pochopili potrebu ochrany životného prostredia v obci. Odpady odviezla firma Mach Trade s. r. o. zo Serede.

ⓘ **Sťahovali sa.** Lesná spoločnosť v Rakovnici presťahovala svoju kanceláriu z budovy Jednoty. Nasťahovala sa do nových priestorov v obecnom klube na poschodie.

ⓘ **Kolaudácia.** Dňa 16. 7. 2003 sa uskutočnila kolaudácia regulačnej stanice v obci Rakovnica. Konania sa zúčastnili zástupcovia SPP a. s. DIČ OIV Košice, OR HaZZ v Rožňave, SPP a. s. - OZ Poprad, DKSTAV s. r. o., SOcÚ Rožňava, SPP Poprad OPS Rožňava a za obec Rakovnica starosta obce.

ⓘ **Nepršší, nerastú.** Pre nepriazeň počasia huby nám nerástli. Od známych hubárov sme sa dozvedeli, že zbierať môžeme bedle, tie sú už von a je ich dosť.

Jesenná krása húb. Foto: L. Ďurán

ⓘ **Plat.** Plat starostu obce vyplýva zo zákona NR SR č. 253/1994 Z. z. a v znení č. 289/2002 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest. V našej obci podľa §4 starostovi obce patrí 1,83 násobok priemernej mesačnej mzdy pracovníka nár. hosp. za predchádzajúci kalendárny rok. Priemerný plat prac. hosp. platí do 1. 4. 2003. Podľa §5 sa mu môže udeliť odmena, vzhľadom na náročnosť a kvalitu výkonu funkcie až do výšky 50%. Plat starostu ale i odmenu schvaľuje OZ a podmieňuje ho stanovenými kritériami.

Nový prístrešok "na piesku". Foto: Dr. Sabo

ⓘ **Nová striežka.** „Na piesku" je viditeľná zmena. Popri peknej vŕbe, stola s lavičkami, smerovej tabule pribudla aj striežka. Poďakovanie patrí J. Gonosovi, J. Teraiovi a ostatným občanom, ktorí sa na tom podieľali.

ⓘ **Záslužná práca.** Studnička v Henclovej doline a jej okolie je elegantne upravené. Zásluhu na výsledku práce majú členovia stavebnej komisie OZ, ZO Jednota dôchodcov, sponzori Š. Ďurán (lávka, zrub na prameni). Krb a úpravu studničky robil O. Pástor. Materiál dodal OcÚ, Lesná spoločnosť, Drevspol. Vďaka všetkým, ktorí sa na tom podieľali.

ⓘ **Odstupné.** Po zániku mandátu starostu z dôvodu skončenia funkčného obdobia patrí starostovi obce odstupné z rozpočtu obce, ktoré vyplýva zo zákona NR SR č. 253/1994 Z. z. a č. 289/2002 Z. z. V prípade našej obce je to päťnásobok jeho priemerného mesačného platu. za výkon funkcie štyri roky.

ⓘ **Čo to stojí.** Občas v obci „vypadne" osvetlenie na niektorom stĺpe. Občania chcú okamžitú nápravu, čo nie je zlé, ale finančne veľmi náročné. Treba objednať auto s plošinou, žiarivky a všetko zaplatiť. Úspornejšie je, ak sa vymení naraz viacej svietidiel. Nedávno sa vymenilo 12 žiaroviek a obec za to zaplatila 7.500,- Sk.

ⓘ **Veterinár.** Našu obec má na starosti MVDr. Peter Mihálik, veterinárny lekár. Kontakt v prípade potreby telefón 734 21 52, mobil 0905 448 930.

ⓘ **Bratstvo.** V našom okrese existuje Gemerský banícky spolok „Bratstvo", ktorého pôsobnosť je pre celý Gemer. Čestným predsedom je Prof. Ing. Dr.h.c. Ján Fabián, Dr.Sc. z Rakovnice.

ⓘ **BBS.** Je to skratka pre Bystriansky banícky spolok so sídlom v Rož. Bystrom. Do BBS patrí aj 24 baníkov z Rakovnice. Predsedom BBS je Ondrej Babič z Rož. Bystrého a zodpovední za Rakovnicu sú Prof. Ing. Dr.h.c. Ján Fabián, Dr.Sc. a Ján Šaly.

ⓘ **Nová výstava.** Výstava starých fotografií sa prvýkrat realizovala v rámci akcie JDS. Na všeobecnú žiadosť občanov sa chystá nová pre všetkých občanov. Uvidíte ju v druhej polovici roka 2003. Privítame fotografie aj od ďalších občanov. Veríme, že keď vás oslovíme, radi pomôžete dobrej veci.

ⓘ **Šodronka.** Mladšiemu obyvateľovi obce je to neznáme slovo. Starší vedia, že to bola lanovka ktorou sa prevážala ruda z Rož. Bystrého cez Rakovnicu (hostinec) do Rožňavy. Stožiare dnes neexistujú. Sem-tam nájdete na zemi časti lana a betónové pätky.

ⓘ **Zvonec.** Pred vstupom do domu na vrátkach, plote má zvonec veľký význam. Oznamuje pánom domu, že majú návštevu. Ináč sa k vám ťažko niekto dostane,

pokračovanie na str. 7

Rady ako chrániť svoje dieťa pred možnými dopravnými nehodami

So začiatkom školského roka sa ulice zaplnia nielen autami, no pribudne i školákov, ktorí prvýkrát sami začnú chodiť do školy. Z hľadiska dopravnej nehodovosti sú žiaci riziková skupina. Ponúkame niekoľko rád, ktoré pomôžu predísť nehodám.

Dôležité je venovať deťom pár minút a pohovoriť si s nimi o nástrahách na cestách, najmä s menšími deťmi si treba niekoľkokrát prejsť trasu do školy. Vyberať nie najkratšiu ale najbezpečnejšiu trasu. Ak si dieťa navykne chodiť určitou trasou, bude sa cítiť bezpečnejšie.

Nezabúdajme, že dieťa je nepozorné, málo predvídavé, koná impulzívne a často nevie posúdiť nebezpečenstvo situácie, v ktorej sa ocitlo. Pre svoj malý vzrast má obmedzený výhľad na vozovku.

Ešte skôr, ako prvýkrát pôjde do školy bez dozoru dospelých, dieťa musí vedieť, že:

- **môže vstúpiť na vozovku len vtedy, ak sa pozrie vľavo, potom vpravo a zasa vľavo a len vtedy, ak sa nepribližuje automobil**
- **nesmie vstupovať na vozovku spomedzi zaparkovaných áut, ktoré mu znemožňujú výhľad**
- **má zásadne cez cestu prechádzať po priechode pre chodcov**
- **má cez cestu prechádzať najkratším smerom kolmo**
- **nesmie vstúpiť na vozovku, keď svieti na semafore červený signál pre chodcov. Môže prechádzať cez cestu na zelený signál a prechod dokončiť aj vtedy, keď sa rozsvieti červená.**

Riziko zmenšuje i to, ak sa dieťa neponáhľa, je pokojné a dobre vyspaté. Pestrofarebné oblečenie taktiež zvyšuje viditeľnosť dieťaťa. Netreba zabúdať ani na vlastný príklad rodiča, ktorého deti napodobňujú. -ae-

Výročia svadby

Svadba je završením úprimného citového vzťahu medzi ľuďmi. Za tým nasleduje založenie rodiny a roky spolužitia. Sú manželstvá, ktoré prežijú dlhé roky. Ľudia si výročia manželského spolužitia označili a radi si ich pripomínajú. Zistite si, ktoré je vaše a ako sa volá.

1.	výročie	bavlnené
2.	výročie	papierové
3.	výročie	kožené
4.	výročie	kvetinové
5.	výročie	drevené
6.	výročie	železné
7.	výročie	vlnené
8.	výročie	bronzové
9.	výročie	medené alebo hlinené
10.	výročie	cínové
11.	výročie	ocelové
12.	výročie	hodvábne
12,5.	výročie	petržlenové
13.	výročie	čipkové
14.	výročie	slonovinové
15.	výročie	krištálové
20.	výročie	porcelánové
25.	výročie	strieborná svadba
30.	výročie	perlové
35.	výročie	korálové
37,5.	výročie	hliníkové
40.	výročie	rubínové
45.	výročie	zafírové
50.	výročie	zlatá svadba
55.	výročie	smaragdové
60.	výročie	diamantová svadba
67,5.	výročie	kamenné
70.	výročie	platinové

-jo-

pokračovanie zo str. 6

ak ste k tomu zamknutí a máte psa, je to beznádejné.

ⓘ **Nezabudnite.** Podľa zákona majitelia psov musia mať na vrátkach označenie „Pozor pes.“.

ⓘ **Kronika.** V obci pôsobí mnoho organizácií a vykonávajú zaujímavé akcie kultúrne, spoločenské, športové a iné. To čo urobili pomaly schádza z mysle. Voľakedy bolo dobrým zvykom robiť si kroniku o činnosti. Dobrá vec, ktorá pretrvá veky. Pamiatka, čo pripomenie ľudí, činnosti budúcim generáciám.

ⓘ **Radi športujú.** Naša mládež rada športuje. Využíva možnosti, ktoré má v obci. Na spestrenie športovej činnosti si mládežníci vytvorili volejbalové ihrisko, ktoré sa nachádza na okraji futbalového ihriska. Vlastnoručne si uplietli sieť a šikovne ju osadili. Dobrý samostatný nápad.

ⓘ **Deň abstinentov.** Pripadá na 5. septembra. Podľa našich zistení predstavujú necelé 3%. Abstinenti sú ľudia, ktorí absolutne, vôbec nepožívajú alkoholické nápoje, ani príležitostne. Aj keď ich je málo, RON im blahoželá.

ⓘ **Dôverčivosť.** V poslednom čase sa rozmáha nový spôsob vykrádania bytov i na dedinách. Zlodeji využívajú nepozornosť občanov a vnikajú do domov. Dôverčivosť starších ľudí využívajú falošní podomoví obchodníci preto, aby sa ľahko dostali do domu. Buďme opatrní a myslime na to včas.

ⓘ **Chráňme sa spolu.** Všímajme si pohyb cudzích osôb v dedine. Myslime na to, že dnes nie je doma sused, zajtra to budete vy. Nerozširujte správy o vašej dlhodobej neprítomnosti. Požiadajte susedov, aby vám občas kontrolovali dom. Zatvárajte dvere, okná, nedávajte príležitosť zlodejom.

ⓘ **Na odháňanie hmyzu, komárov.** Podľa uja Ondra zväzok paliny v izbe odplaší hmyz. Účinný je aj rozdrvený lastovičník na oknách. Jeho ostrá vôňa odháňa komáre.

ⓘ **Slnečný deň.** V piatok dňa 8. 8. 2003 uskutočnil ZPCCH výlet do Vŕbova. Deň bol vydarený, slnečný.

pokračovanie na str. 8

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Oslava životných jubileí:

80 rokov

Margita Bugošová * 29. 9. 1923

85 rokov

Zuzana Kožárová * 19. 9. 1918

Jubilantom srdečne blahoželáme.

Rozlúčili sme sa.

Navždy nás opustili občania:

Ondrej Pástor † 3. 8. 2003

Mária Genčiová † 7. 8. 2003

Ján Gonos Frunčo † 2. 10. 2003

Pozostalým vyjadrujeme úprimnú sústrasť.

pokračovanie zo str. 7

Kúpajúci si prišli svoje. Každý si užíval pekný deň ako uznal za vhodné.

① **Ešte upraviť.** Úradné hodiny OcÚ nie sú zlé. Žiada sa ešte jeden deň napr.: stredu alebo štvrtok, upraviť tak, ako je to v pondelok. Ideálne by bolo, aby úradné hodiny boli také ako sú v štátnej správe.

① **Opravená.** Kritickou časťou cesty v obci bol výstup na hostinec k zastávke SAD. Dňa 26. 8. 2003 aktívni členovia spolku bývalých baníkov cestu upravili betónovaním.

① **Spomienka na SNP.** Tohto roku sme si pripomenuli SNP už po 59. raz. Spomienka začala dňa 28. 3. 2003 rozhlasovou reláciou. Pokračovala položením kvetov a zapálením kahancov pri pomníku. Vyvrcholila vatrou povstania v sobotu 30. 8. 2003.

① **Záslužná práca.** Studnička v Henclovej doline a jej okolie je elegantne upravené. Zásluhu na výsledku práce majú členovia stavebnej komisie OZ, ZO Jednota dôchodcov, sponzori Š. Ďurán (lávka, zrub na prameni). Krb a úpravu studničky robil O. Pástor. Materiál dodal OcÚ, Lesná spoločnosť, Drevspol. Vďaka všetkým, ktorí sa na tom podieľali.

① **Nezabudnuteľná návšteva.** Deň 13. september 2003 ostane ľuďom dlho v pamäti. Stala sa mimoriadna udalosť. Rožňavu navštívil pápež Ján Pavol II. So sebou priniesol pokoj ľuďom dobrej vôle.

ŠPORT

VÝSLEDKY FUTBALOVÝCH TURNAJOV

Deň	Stretnutie			Výsledok 1. polčas	Výsledok 2. polčas	Góly Rakovnica
			Turnaj Honce			
13.7.2003	Honce"A"	-	Rakovnica	1:1	1:1 **5:3**	L. Lörinc na jedenástky
	Honce"B"	-	Rakovnica	2:1	**3:4**	Patrik Gallo 2 Slavomír Kóňa Ondrej Fabian
			Turnaj Rožňavské Bystré			
20.7.2003	Rož. Bystré	-	Rakovnica	4:2	**6:4**	L. Lörinc 2 Š. Russo Ľ. Sedlák
	Honce	-	Rakovnica	0:1	2:2 **4:3**	L. Lörinc J. Fabian na jedenástky
			Turnaj Rakovnica			
27.7.2003	Rakovnica	-	Rož. Bystré	3:1	**5:1**	J. Fabian 4
	Rakovnica	-	Honce	0:1	**0:1**	Ľ. Sedlák

VÝSLEDKY JARNÉHO KOLA FUTBALU

Deň	Stretnutie			Výsledok 1. polčas	Výsledok 2. polčas	Góly Rakovnica
13.4.2003	Rakovnica	-	Vlachovo	0:3	1:6	Ondrej Fabian
20.4.2003	Rož. Bystré	-	Rakovnica	0:0	2:1	Ján Fabian
27.4.2003	Rakovnica	-	Honce	1:0	3:0	Ladislav Lörinc 3
4.8.2003	Pača	-	Rakovnica	4:0	5:0	
11.5.2003	Rakovnica	-	Gem. Hôrka	0:0	3:1	Ladislav Lörinc 3
18.5.2003	Krh. D. Lúka	-	Rakovnica	1:1	3:1	Ondrej Fabian
25.5.2003	Rakovnica	-	Slavošovce	0:4	3:4	Ladislav Lörinc 3
1.6.2003	Hrhov	-	Rakovnica	0:0	4:1	Ladislav Lörinc
8.6.2003	Rakovnica	-	Mladosť Brzotín	3:0	5:1	Patrik Gallo 3, Ondrej Fabian, Ľubomír Roth

ROZPIS II. TRIEDY OKRESNÝCH MAJSTROVSTIEV
JESENNÁ ČASŤ 2003/2004 DOSPELÍ

Kolo	Deň	Čas	Stretnutie		
1.	24. 8. 2003	16.00	Honce	-	Rakovnica
2.	31. 8. 2003	15.30	Rakovnica	-	Slavošovce
3.	7. 9. 2003	15.30	Krh. D. Lúka	-	Rakovnica
4.	14. 9. 2003	15.00	Gemerská Hôrka	-	Rakovnica
5.	21. 9. 2003	15.00	Rakovnica	-	Kovstav Rožňava
6.	28. 9. 2003	15.00	Hrhov	-	Rakovnica
7.	5. 10. 2003	14.30	Rakovnica	-	Rož. Bystré
8.	12. 10. 2003	14.30	Drnava	-	Rakovnica
9.	19. 10. 2003	14.30	Rakovnica	-	Pača

Pripravil: Ľ. Sedlák

Rakovnické obecné noviny * Vydáva: Obecný úrad Rakovnica * Vychádza štyrikrát ročne, prípadne mimoriadne podľa potreby * Registrované na Okresnom úrade v Rožňave pod číslom: Ďa 23/2001 zo dňa 30. 1. 2001 * Redakcia: Obecný úrad Rakovnica, č.150, tel.:7883500, fax: 7883501, e-mail: obec.rakovnica@stonline.sk * Šéfredaktor: Dr. Jozef Sabo, CSc. * Technický redaktor: Lukáš Ďurán (lukis@post.sk) * Redakčná rada: Ing. Ondrej Lorko, Mgr. Ľubica Birková, Ľuboslav Sedlák * Tlač: Polygrafia O&S, s. r. o., Slavošovce * Počet výtlačkov: 200 * Zadarmo * Neprešlo jazykovou úpravou * Vyšlo 6. 10. 2003.